

Anonym (Innlevert 27.03.2023)

Villreinen i de fleste av villreinområdene sliter. Dette må vi prøve å gjøre noe med – og det er kanskje mulig hvis alle som bruker villreinområdene bidrar. Vi må alle ofre litt for å oppnå noe – det kommer til å gjøre vondt for alle, men det er den eneste måten å komme i mål på.

1) Forstyrrelse/ferdsel.

Gjeninnføre campingforbudet langs E6 over Dovrefjell samt innføre det langs veiene i fjellet. Det vil redusere trykket på fjellområdene og samtidig gi økte inntekter for campingplasser i bygdene rundt.

Snøheimvegen, Snøheim og Reinheim. Legg ned Snøheimvegen og Snøheim.

Gi forvaltningen muligheter for å innføre ferdselsbegrensninger og/eller ferdselsforbud i deler av områdene til tider på året. Obligatorisk besøkskurs ("Adferdsrettledning") kan være et krav for å få inn i enkelte områder/perioder, besøkskursene kan gi adgang til områdene for en begrenset periode. Periodene med begrensninger kan revurderes og evt utvides etter for eksempel 5 år.

Utleiehytter bør stenges deler av året, for eksempel vinterstid til og med kalvingsperioden. Må inn i forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell.

Ferdsel fra Kongsvoll og Grønbakken kan enkelt reguleres ved å bygge heve/senkebruer.

Veier inn i villreinens leveområde bør ha en stengedato om høsten og enda viktigere – en åpningsdato om våren, for eksempel 15. juni.

Informasjon om reguleringer i villreinområdene er viktig – slik det er ved de store innfartsårene til villreinområdene nå er det for lite informasjon om hva som ikke er lov.

Moskus er en innført art, har trolig ingen nevneverdig negativ effekt på villrein i seg selv, men effekten menneskelig ferdsel for å se på moskus har i de østlige områdene (fra Hjerkinntil Snøheim/Reinheim og til Kongsvoll) er betydelig. Terrengslitasjen fra Kongsvold til Salen viser tydelig at det her er mye ferdsel som er av relativt ny dato – flere nyoppråkkede stier i retning Nystugguhøa. Villrein bør veie tyngre enn moskus – ved å fjerne moskusen vil man utvilsomt fjerne mye av forstyrrelsen av villrein her.

De fleste hytter i villreinområdet er opprinnelig jaktbuer. Påbygging/utvidelse av slike bør ikke tillates da det vil medføre økt bruk og mer forstyrrelser.

Hytter som ligger i viktige villreintrekk, kan – dersom de blir lagt ut for salg – kjøpes av forvaltningen og fjernes. I Stroplsjødalen og Kaldvellidalen kan buene til Staten fjernes – de blir ikke mye brukt, men trekker uansett til seg folk – og begge hyttene ligger i reinstrekk.

Teltforbudssoner i viktige trekkveier.

2) Bestandsforhold.

Bestandsstørrelsen kan og blir styrt i forhold til registrert kondisjon hos felte dyr. Ved økende menneskelig ferdsel blir det større arealer som reinen ikke kan nyttiggjøre seg, og følgelig plass for færre rein i hele området. Bæreevnen i Snøhetta øst har vært vurdert til ca. 2000 dyr – er sikkert en del lavere nå enn før da deler av områdene har så mye menneskelig ferdsel at de ikke lenger blir brukt av reinen.

Å måtte redusere og redusere bestanden som en følge av økt menneskelig ferdsel er ikke riktig – gi reinen tilbake arealet sitt.

Bestandssammensetningen kan styres og blir styrt ved endringer i jaktutøvelse. Viktig at rettighetshaverne har gode tall på bestandsstørrelse og sammensetning, og at jegerne motiveres til å samle inn mest mulig og best mulig kunnskapsgrunnlag for kondisjonsundersøkelser – vei flest mulig dyr, ikke bare kalv!

Uttak av rein bør foregå ved ordinær jakt – reinsjegere er blant de som er mest opptatt av å bevare villrein, og man må kunne ta vare på en titusenårig tradisjon.

Utlevering av fellingstillatelser på rein bør skje på egne møter der reinsjegerne får informasjon om hvordan de skal opptre, at dyr skal veies nøyaktig, at kjeve skal leveres osv osv.

3) Beiteforhold (Lavbeiter).

Reetablere gamle trekk mellom for eksempel Snøhetta øst og Knutshø villreinområder – legge E6 og jernbane i tunell i området Grønnbakken og like sør for fylkesgrensa der reinsgraver og tidligere observasjoner av trekkende rein viste at hovedtrekkene gikk. Ferdelsforbud i områdene rundt tunellene både under høsttrekk østover og seinvinter/vårtrekk vestover.

Bruk av saltstein (bufe) må revurderes. Fjernes, evt plasseres slik at man så langt som mulig unngår sambeiting og smitteoverføring fra sau til rein.

Tiltak for å bedre forholdene for reinen må komme fort, og de må være virkningsfulle. Om man fortsetter å håndtere reinen og dets leveområder som nå, er det dyreplageri. Da er det bedre å skyte ut stammen.

Tap av natur er en av de viktigere utfordringene vi har, det går fort og det er nå vi må handle. Vi er flinke til å mene at andre må gjøre noe, for eksempel å ta vare på regnskog på den andre siden av kloden. Nå har vi sjansen til å vise at vi har vilje til å ta vare på vår egen natur. Men det haster.